

Радіоонкологія в регіонах

Чернігівська область

Головний лікар Чернігівського ОКОД
Володимир Миколайович Зотов

У Чернігівському обласному онкологічному диспансері працюють 11 лікарів-радіологів. Серед них 3 мають вищу атестаційну категорію, 4 — першу, 2 — другу, та 2 — без категорії. Штат кабінетів променевої терапії складають 10 лаборантів і медичних сестер.

Радіоонкологічна служба представлена відділенням променевої терапії цього диспансеру, яке оснащено 4 гамма-терапевтичними апаратами — РОКУС-М, АГАТ-Р-1, АГАТ-В, АГАТ-ВУ-1 та 2 ікс-терапевтичними РУМ-13, РУМ-21М.

Тут є також дозиметричне й радіометричне обладнання — клінічний дозиметр 27012 (повідка в Українському ЦСМ м. Києва), дозиметри ДРГЗ-01, ДРГЗ-02, ДРГ-5М, ДКС-04, радіометр-дозиметр МКС-1Р. Щоквартальний індивідуальний дозиметричний контроль проводять дозиметрами ТЛД на базі Інституту медичної радіології ім. С.П. Григор'єва АМН України.

Очолує Чернігівський обласний онкологічний диспансер випускник Луганського медичного інституту лікар вищої категорії Володимир Миколайович Зотов, гематолог за фахом.

У відділенні використовують методики до та післяопераційної променевої терапії, дробне, середнє й крупне фракціонування, а також розщеплені лікувальні курси. Дозиметричну і передпроменеву підготовку хворих проводять спільно променевої терапії та рентгенодіагност. У роботі застосовують формувальні блоки «Телец», решітки.

Протягом 2001 р. на апараті АГАТ-ВУ-1 проліковано 137 пацієнтів, серед яких домінували хворі на рак шийки матки (56), МБС шкіри (24), рак тіла матки (17); на апараті АГАТ-В — 86 осіб, серед них хворі на рак шийки (46) та тіла матки (29).

У кабінеті рентгенотерапії (апарат РУМ-13) у 2001 р. проліковано 174 хворих, із них 110 проведено протизапальну терапію. На апараті короткофокусної ікс-терапії РУМ-21-М виконано терапію 243 пацієнтам, серед яких переважали хворі на рак шкіри (131), губи (33) та 36 осіб з канцероматозом.

Дистанційну гамма-терапію на апараті АГАТ-Р у звітному році надано 840 особам, здебільшого хворим на рак легень (172), грудної залози (109), гортані (51), гайморової порожнини (49), сечового міхура (48). На апараті РОКУС-М проліковано 1121 пацієнта, серед них хворі на рак грудної залози (191), прямої кишки (138), шийки (129) та тіла матки (78).

Радіонуклідна діагностика зосереджена в основному на базі 3-ї міської лікарні (головний лікар — Юрій Георгійович Шмаков, канд. мед. наук, заслужений лікар України).

Радіонуклідні лабораторії оснащені дозиметрами ДРГ-05, ТЛП; радіометрами РШГ, С53-3, ЦИМ-228М, МВ-8100, МВ-8200, ND-131, Гамма 12, КПРДИ-3, ОФЕКТ «Тамара», В-радіометром.

У 2001 р. диспансерною комісією з медоглядів тих, хто працює у сфері дії йонізуючої радіації, обстежено у Чернігові та Чернігівському районі 297 осіб, у тому числі медичних працівників — 248, працівників промислових установ — 49. Відсторонені від роботи 4 працівники (2 з м. Чернігова, 1 з м. Любеча, 1 з м. Ніжина).

*Головний лікар Чернівецького ОКОД
Анатолій Олександрович Гонца*

Очолоює Чернівецький обласний онкологічний диспансер Анатолій Олександрович Гонца, канд. мед. наук, доцент кафедри онкології та радіології (завідувач — докт. мед. наук, професор Роман Васильович Сенютович) Буковинської державної медичної академії. Таке органічне поєднання академічної та практичної медицини в цьому закладі може бути взірцем для організації онкологічної допомоги. Колективом науковців і лікарів цього закладу на чолі з професором Р.В. Сенютовичем опубліковано ряд монографій, серед яких «Комбінована і комплексна терапія раку прямої кишки», «Променева терапія при місцевопоширеному раку молочної залози», «Основи протипухлинної хіміотерапії» (в двох частинах), «Імунотерапія та детоксикація раку», видається періодичний збірник «Проблеми онкології, променевої діагностики, променевої терапії та радіаційної медицини на Буковині». Особливим виданням можна назвати книгу професора Р.В. Сенютовича «Це не останні дні» — роздуми досвідченого лікаря-онколога про деонтологічні, психологічні та духовні проблеми нашого фаху.

При Чернівецькому обласному онкологічному диспансері функціонують: 1 відділення радіаційної онкології на 70 ліжок, розташоване в 3 блоках, 1 кабінет дистанційної гамма-терапії (ДГТ), 1 кабінет ікс-терапії та блок, де використовують закриті ізотопи. Кабінет ДГТ

*Завідувач кафедри онкології та радіології
Буковинської державної медичної
академії докт. мед. наук, професор
Роман Васильович Сенютович*

оснащено апаратом АГАТ-Р-1-У; кабінет ікс-терапії — РУМ-7, РУМ-13, блок закритих ізотопів — апаратами АГАТ-В, ЕРГА.

У диспансері працюють 11 лікарів-радіологів та променевих терапевтів, серед яких вищу атестаційну категорію мають 6, першу — 1, другу — 3, без категорії — 1, вчений ступінь кандидата медичних наук — 3 лікарі.

Відділення радіаційної онкології розміщене в типовому приміщенні. В онкодиспансері з дозиметричної апаратури є клінічний дозиметр 27012, дозиметр ДРГЗ-03, СРП-2. Повірку цих приладів проводить метрологічна служба Києва та Білоцерківський центр метрології. Контроль індивідуального опромінення персоналу щоквартально проводить Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва АМН України (ЦЛРГМП).

У кабінетах дистанційної та внутріпорожнинної гамма-терапії та із шланговим апаратом трудяться 8 середніх медпрацівників. Дистанційну гамма-терапію призначають хворим з такими нозологічними одиницями: рак жіночих статевих органів, грудної залози, легень, стравоходу, прямої кишки, сечового міхура, гортані, язика, ротової порожнини та ін. При цьому використовують традиційні методики променевої терапії.

Відділення радіаційної онкології є базою курсу радіології Буковинської державної медичної академії, наукові розробки якої активно впроваджуються в роботу відділення. З 1996 р. тут освоєно такі нові заходи діагностики та лікування онкологічних хворих:

а) використання радіомодифікаторів променевої терапії раку шийки матки із застосуванням електрон-акцепторних сполук;

б) поліпшення результатів променевої терапії з використанням інгібіторів репарації ДНК;

в) серединно-органний іонофорез хемопрепаратами при IV ст. раку шийки та тіла матки;

г) лікування раку прямої кишки з радіомодифікацією, мелатоніном, алопуринолом;

д) опромінювання за радикальною програмою з 6 полів хворих на рак головного мозку;

е) до- та післяопераційна променева терапія при раці шлунка;

є) рухоме опромінювання при раці прямої кишки.

На базі відділення розробляється власна комп'ютерна програма планування променевої терапії з використанням топометричних зрізів та КТ.

Рентгенотопометричну підготовку хворих проводять в організованому у 2001 р. кабінеті клінічної дозиметрії та комп'ютерної топометрії. Проводять також планування променевої терапії. Відділення має процедурні карти, дозиметричні аркуші розрахунку доз, які відпускаються, та поперечні зрізи з дозним розподілом. Для дозиметричного планування використовують атласи ізодозних карт (для статичного одно- та багатопільного і рухомого опромінювання) до гамма-терапевтичного апарата АГАТ-Р-1-У.

За I півріччя 2002 р. променеве лікування отримали 868 хворих, з них ДГТ — 659, короткофокусну ікс-терапію — 139, довгофокусну ікс-терапію — 70; при непухлинних захворюваннях лікування проведено 73 особам.

Середній ліжкодень у відділенні становить 24,7, відсоток виконання ліжкодня — 124,1, оборот ліжка — 8,5.

Серед пролікованих у I півріччі 2002 р. переважали хворі на рак шийки матки (101), грудної залози (91), легень (50), шкіри (47). Променеві ускладнення (у відсотках) у I півріччі 2002 р. склали: лейкопенії — 8,7, ентероколіти — 4,2, радіоепітеліти — 11,3, променеві цистити та ректити — 12, пельвіоперитоніти — 2.

У кабінеті рентгенотерапії онкодиспансеру у I півріччі 2002 р. проліковано 209 хворих (116 на апараті РУМ-7 та 93 на апараті РУМ-13): на рак губи — 20 та шкіри — 96, іншої локалізації — 73, з непухлинними захворюваннями — 20.

Попередні та періодичні огляди тих, хто працює в умовах іонізуючого випромінювання, в Чернівецькій області проводять з 1984 р. на базі обласної консультативної поліклініки.

Комісію очолює терапевт вищої категорії заступник головного лікаря ОКЛ з поліклінічної роботи, члени комісії — лікарі вищої або першої категорій профільних кабінетів поліклініки.

Згідно із затвердженими планами-графіками, в 2001 р. оглянуто 274 працюючих у сфері, дії йонізуючої радіації. Не допущених до роботи в таких умовах у звітному періоді не було.

*Матеріали для публікації підготували
Т.О. Волкова та О.К. Кононенко,
Інститут медичної радіології
ім. С.П. Григор'єва АМН України*